

INSPRAAK ZLTO, STATENVERGADERING NOORD-BRABANT 31 JANUARI 2025

Geachte Statenleden,

Daar zitten we weer, zou ik bijna verzuchten. Het volgende hoofdstuk in het stikstofdrama is aangebroken. Een drama dat alle economische sectoren en de hele samenleving raakt. Ik schat in dat ook u er inmiddels ook wel een beetje klaar mee bent. Eigenlijk had ik vandaag maar één boodschap aan u en aan GS: druk op de resetknop, want de actualiteit heeft de BOS 2.0 bruut ingehaald.

Ik neem aan dat de inmiddels publieke motie die de coalitiepartijen straks gaan indienen, aangenomen zal worden. Dit betekent dat de deadline voor stalaanpassingen voor melkvee en vleeskalveren een halfjaar opgeschoven wordt. Ik ben blij met de beweging en het daarmee gepaard gaande realisme, en snap natuurlijk heel goed dat dit uitstel met een halfjaar een politiek compromis is. Een slecht compromis, vind ik.

De oproep in de motie om te onderzoeken hoe juridisch geborgde technische innovaties en managementmaatregelen kunnen bijdragen aan de verdere reductie van emissies verwelkom ik. Laten we aan de slag gaan om managementmaatregelen als volwaardig alternatief voor stalaanpassingen te erkennen.

Ik snap de wens van een deel van dit huis dat de veehouderij verder zou moeten extensiveren of ondernemers minder dieren zouden moeten houden. Prima, maar wel als er voldoende grond beschikbaar is en de ondernemer er uiteindelijk een net inkomen aan overhoudt.

Als u toch gaat onderzoeken hoe dat te stimuleren, dan is het verstandig om ook de bedrijfseconomische gevolgen in beeld te brengen. Dan heeft u gelijk in beeld of het vooral een politiek gebaar is of het daadwerkelijk zoden aan de dijk zet. We hopen op het laatste natuurlijk.

Het valt me wel op dat de coalitie in de motie niet praat over de stallendeadline van 1 juli 2024 die voor houders van pluimvee, varkens en geiten geldt. Die verkeren nu al ruim een halfjaar in een juridische schemerzone en hebben amper handelingsperspectief. Dat is schrijnend. Ik pleit daarom voor uitbreiding van de motie op dit punt.

Ik snap ook heel goed dat de handelingsruimte van dit college in hoge mate bepaald zal worden door de plannen waarmee het kabinet komt om NL uit de stikstofcrisis te halen. U snapt dat wij binnen LTO, waar mogelijk samen met andere maatschappelijke partners, daarover gedachten delen met de Ministeriële Commissie.

In conclusie: mild blij met het realisme, ga niet op de handen zitten, duw in IPO-verband en zelfstandig richting het kabinet en blijf met de maatschappelijke partners zoeken naar een duurzaam evenwicht, dat recht doet aan de belangen van burger, boer en boom. Hoe verschillend we soms tegen de wereld aankijken, dat streven naar een balans bindt ons.

(gesproken woord geldt)